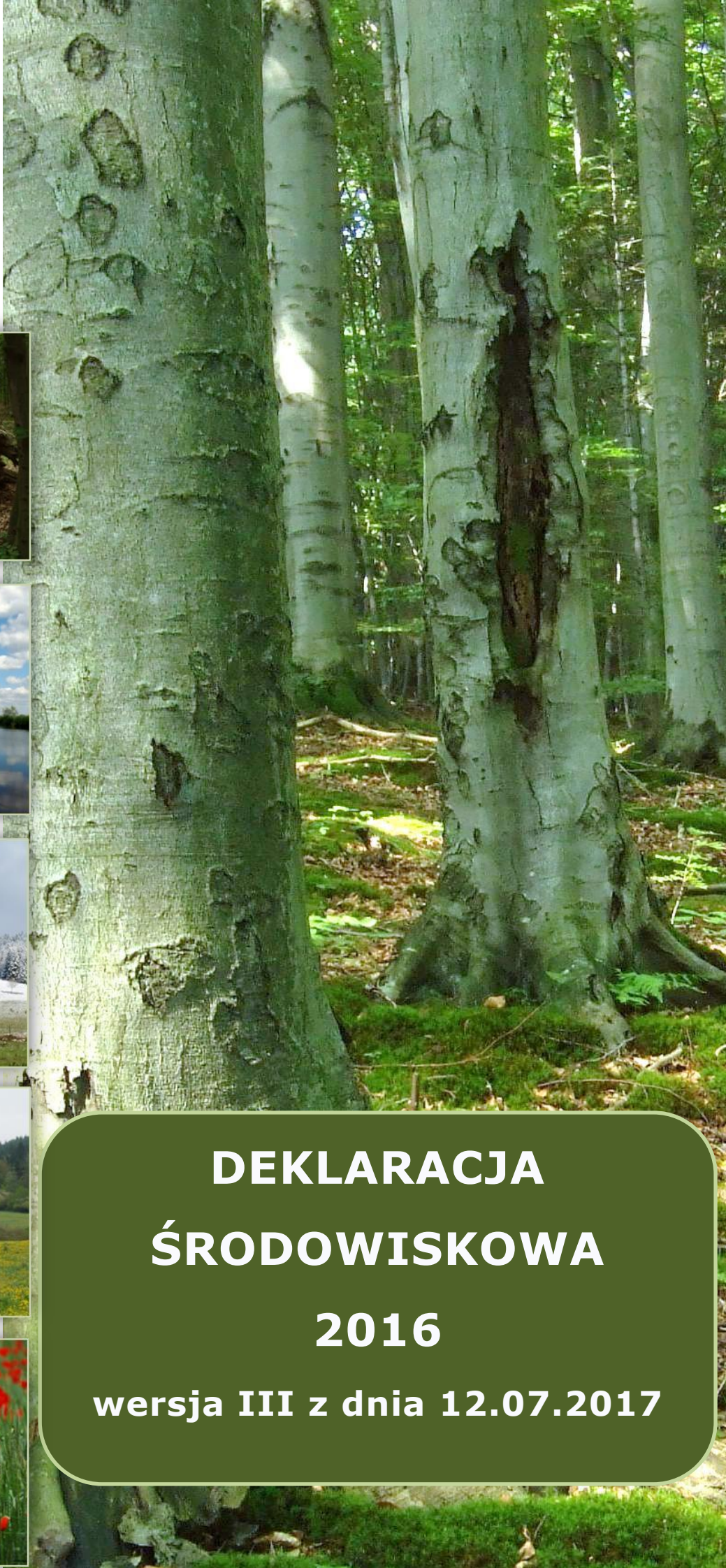

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

DEKLARACJA ŚRODOWISKOWA 2016

wersja III z dnia 12.07.2017

Szanowni Państwo,

Pragnę Państwu przedstawić aktualizację Deklaracji Środowiskowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Od momentu wdrożenia w naszej instytucji systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS, intensywnie pracujemy nad podnoszeniem efektywności naszych działań. Wykonując nasze zadania chronimy nasze środowisko poprzez racjonalną ochronę zasobów środowiska i przyrody.

W niniejszej Deklaracji odnajdziecie Państwo informacje dotyczące funkcjonowania naszego urzędu, systemu zarządzania środowiskowego, aspektów środowiskowych oraz efektów podejmowanych działań - innymi słowy sposób, w jaki staramy się doskonalić jakość naszej pracy oraz racjonalnie korzystać z wszystkich zasobów.

Dzięki wdrożonym rozwiązaniom, na bieżąco monitorujemy efekty naszej działalności, natomiast cyklicznie przeprowadzane audyty wewnętrzne pozwalają właściwie nadzorować procesy przebiegające w naszej instytucji. W ten sposób, systematycznie zmierzamy do osiągnięcia najwyższych standardów pracy, która z racji wykonywanych zadań jest szczególnie istotna dla budowania zaufania społecznego oraz wiarygodności naszej instytucji w relacjach z Państwem. W niniejszym opracowaniu, zawarte zostały rezultaty naszej pracy w zakresie ocen oddziaływania na środowisko, ochrony przyrody, zapobiegania i naprawy szkód w środowisku oraz informacji o środowisku.

Myślę że wprowadzone przez nas rozwiązania, zbudują w Państwa oczach wizerunek Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie jako organizacji profesjonalnej i otwartej na potrzeby klienta.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie
[Podpis]
Wojciech Kozłowski

Spis treści

1. Informacje ogólne, zadania i działalność	3
1.1. Podstawy prawne działania.....	5
2. Opis systemu zarządzania środowiskowego.....	9
3. Polityka Środowiskowa	14
4. Aspekty środowiskowe.....	15
5. Cele i zadania.....	21
6. Efekty działalności środowiskowej	25
7. Edukacja i komunikacja ze społeczeństwem nt. ochrony środowiska.....	35
8. Kontakt w zakresie EMAS	40

1. Informacje ogólne, zadania i działalność

Nazwa i adres:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie

al. Piłsudskiego 38

35-001 Rzeszów

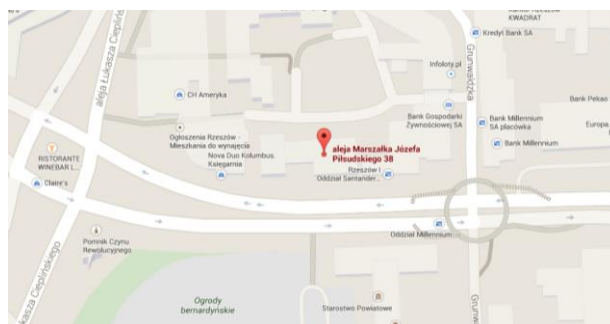
Tel. 17 785 00 44

Fax. 17 852 11 09

<http://rzeszow.rdos.gov.pl>, e-mail: sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl

Siedziba Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie usytuowana jest w centrum miasta Rzeszowa. Nasza instytucja sprawuje trwały zarząd nad budynkiem i jest jego administratorem.

Lokalizacja:

W strukturze Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie funkcjonują również dwa wydziały terenowe.

Wydział Spraw Terenowych I w Krośnie

ul. Bieszczadzka 1

38-400 Krosno

tel/fax: 13 43 72 831

Wydział Spraw Terenowych II w Przemysłu

Plac Dominikański 3

37-700 Przemysł

tel: 16 67 01 503

W skład kierownictwa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie wchodzi:

Wojciech Wdowik
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie

Radosław Jędrał
p.o. Zastępcy Regionalnego
Dyrektora Ochrony Środowiska
w Rzeszowie, Regionalny
Konservator Przyrody
w Rzeszowie

- Naczelnik Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko,
- Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000,
- Naczelnik Wydziału Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem,
- Główny Księgowy,
- Naczelnik Wydziału Organizacyjno – Administracyjnego,
- Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych I w Krośnie,
- Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych II w Przemysłu.

1.1. Podstawy prawne działania

Podstawą prawną działania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.)

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie realizuje swoje zadania na terenie województwa podkarpackiego na mocy Statutu nadanego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (Dz. U. z 2008 r. nr 202, poz. 1263), zmienionego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 719).

Misja urzędu

Misją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest sprawne, skuteczne, transparentne i etyczne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska oraz zachowania dziedzictwa przyrodniczego województwa podkarpackiego.

Misja ta jest realizowana w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

Wizja

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest profesjonalną, rzetelną, bezstronną jednostką, budującą wizerunek nowoczesnej, otwartej i przejrzystej administracji świadczącej obywatelom i instytucjom usługi z zakresu ochrony środowiska na najwyższym poziomie merytorycznym, przy wykorzystaniu instrumentów ciągłego doskonalenia się i podnoszeniu poziomu zaangażowania zespołu.

Do podstawowych zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie należą:

- przygotowywanie opinii i uzgodnień w toku prowadzonych strategicznych ocen oddziaływania na środowisko,

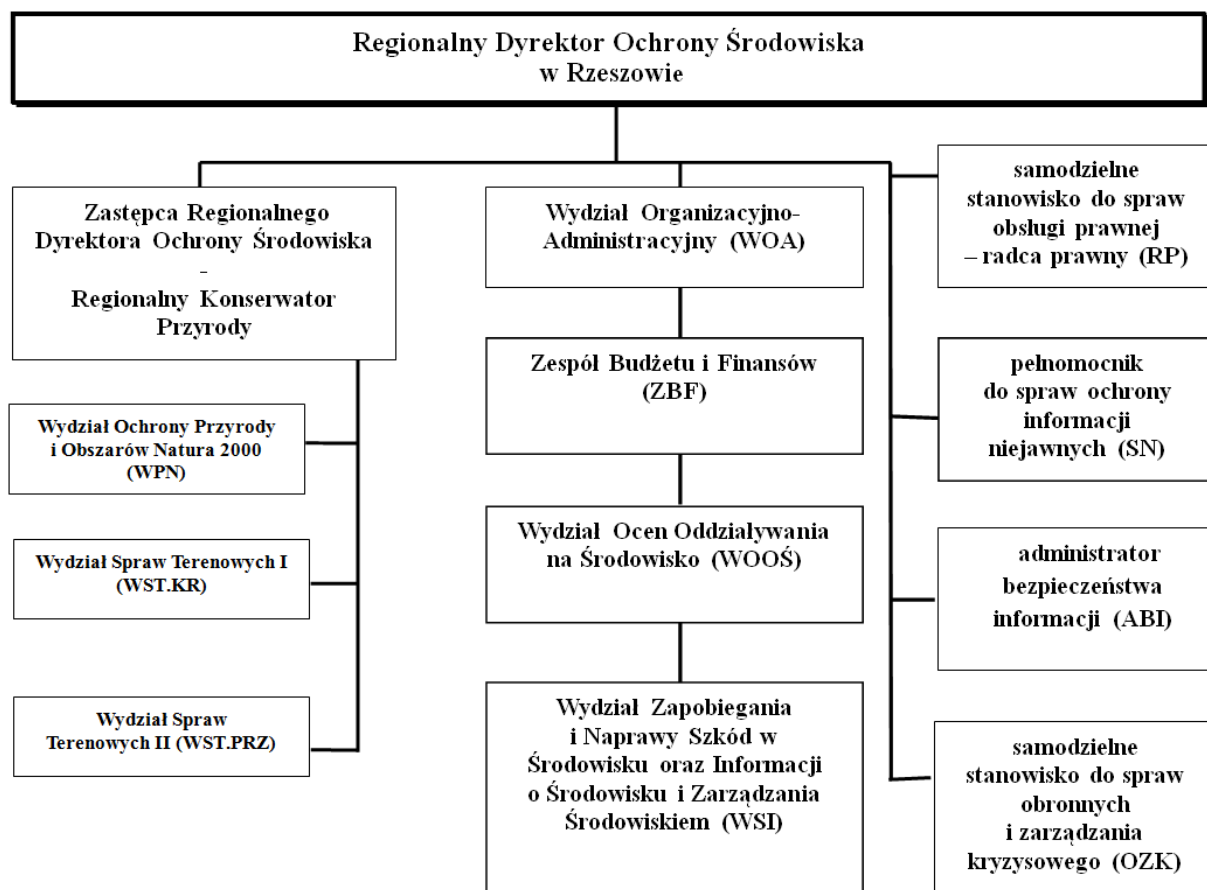
- prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- przygotowywanie uzgodnień w toku postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wykonywanie zadań związanych z funkcjonowaniem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000,
- prowadzenie spraw związanych z oceną planów i programów oraz projektów przedsięwzięć o potencjalnym wpływie na stan obszarów Natura 2000,
- wykonywanie zadań związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem rezerwatów przyrody,
- prowadzenie spraw z zakresu ochrony gatunkowej roślin, zwierząt oraz grzybów,
- kontrolowanie stanu obiektów chronionych i nadzór nad przestrzeganiem ustaleń wynikających z aktów prawnych oraz nad prowadzeniem zabiegów ochronnych w stosunku do istniejących form ochrony przyrody,
- gromadzenie dokumentacji stanu przyrody oraz prowadzenie rejestrów form ochrony przyrody,
- współpraca z placówkami naukowymi, jednostkami organizacyjnymi, organizacjami społecznymi oraz osobami prawnymi i fizycznymi w zakresie działań na rzecz ochrony środowiska i przyrody,
- realizacja zadań związanych z historycznymi zanieczyszczeniami powierzchni ziemi oraz szkodami w środowisku,
- prowadzenie publicznie dostępnego rejestru danych o środowisku,
- udostępnianie informacji o środowisku,
- prowadzenie spraw związanych z ustaleniem wymagań dotyczących eksploatacji instalacji na terenach zamkniętych,
- prowadzenie spraw związanych z dokonywaniem oględzin, szacowaniem i wyceną szkód wyrządzanych przez żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie i bobry oraz wypłatą odszkodowań z tego tytułu,
- współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody.

Funkcję organu wyższego stopnia w stosunku do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie pełni Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Szczegółowy zakres zadań realizowanych w Urzędzie oraz kompetencje poszczególnych komórek organizacyjnych określa zarządzenie nr 25/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 23 października 2012 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (obecnie w trakcie aktualizacji).

STRUKTURA ORGANIZACYJNA:

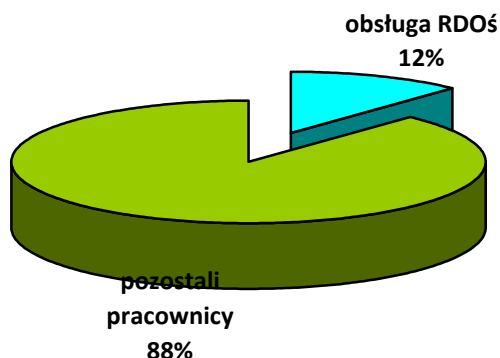

Na przestrzeni ostatnich lat przeciętny stan zatrudnienia przedstawiał się następująco:

- 31.12.2013 r. – 58 osób,
- 31.12.2014 r. – 58 osób,
- 31.12.2015 r. – 60 osób,
- 31.12.2016 r. – 58 osób.

Poniższy rysunek przedstawia odsetek pracowników administracyjnych w ogólnej liczbie pracowników (2016 r.).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie działa w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa. Odnosi się to zarówno do sfery zadań ustawowych, jak i własnego oddziaływania na środowisko w zakresie wykorzystywania jego zasobów.

Osobą odpowiedzialną za stan budynku i sprawność urządzeń w budynku jest jego Zarządca. Monitoruje on zużycie energii cieplnej, elektrycznej oraz wody. Budynek zaopatrzony jest w system automatycznego sterowania ogrzewaniem, które jest włączane lub odłączane w zależności od temperatur panujących na zewnątrz.

Budynek będący w trwałym zarządzie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest w części oddany w użyczenie dwóm jednostkom tj. Zespołowi Szkół Gospodarczych im. Mikołaja Spytka Ligęzy w Rzeszowie oraz Urzędowi Statystycznemu w Rzeszowie. Na podstawie podpisanych umów, Zespół Szkół Gospodarczych prowadzi własną gospodarkę odnośnie odpadów i na tą okoliczność podpisał własne umowy. Natomiast Urząd Statystyczny rozlicza korzystanie z mediów na podstawie zajmowanej powierzchni. Oddane w użyczenie części budynku są przez obie jednostki samodzielnie zarządzane. Obie jednostki są rozliczane w zakresie korzystania z energii cieplnej odpowiednio do zajmowanej powierzchni.

Wydziały terenowe umiejscowione są w budynkach zarządzanych przez inne instytucje:

1. Wydział Spraw Terenowych w Krośnie zajmuje pomieszczenia biurowe w siedzibie Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego Delegatura w Krośnie - na podstawie umowy użyczenia,
2. Wydział Spraw Terenowych w Przemyśle zajmuje pomieszczenia biurowe w siedzibie Starostwa Powiatowego w Przemyśle na podstawie umowy najmu.

Wydziały te korzystają z systemowych rozwiązań w zakresie usuwania odpadów, ogrzewania budynków oraz racjonalnego zużycia energii określonych przez zarządcę budynku.

Budynek, w którym mieści się biuro Wydziału Spraw Terenowych w Krośnie znajduje się w zarządzie Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie – Delegatura w Krośnie. Prowadzona jest tam selektywna zbiórka odpadów. Użytkownicy budynku korzystają z trzech opróżnianych na bieżąco pojemników na odpady segregowane typu dzwon AT o pojemności 1,5 m³ z oznakowaniem odpadów: papier, plastik, szkło. Ponadto na korytarzach na każdej kondygnacji ustawione są kosze na odpady segregowane z odpowiednim opisem. Budynek posiada świadectwo charakterystyki energetycznej.

W budynku, w którym mieści się biuro Wydziału Spraw Terenowych w Przemyśle, stosowane jest ogrzewanie gazowe dostosowane do warunków zewnętrznych. Pokoje wyposażone są w energooszczędne okna i drzwi. Odpady w tym budynku nie podlegają selektywnej zbiórce.

2. Opis systemu zarządzania środowiskowego

Zakres systemu zarządzania środowiskowego obejmuje wszystkie działania prowadzone przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie (RDOŚ w Rzeszowie). Są one związane z realizacją ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (patrz rozdział 1.1 Podstawy prawne działania). System jest wdrożony, utrzymywany i doskonalony we wszystkich obiektach RDOŚ w Rzeszowie. Żaden z nich nie został wyłączony z zakresu systemu zarządzania środowiskowego. Znaczące pośrednie aspekty środowiskowe związane są z procesami merytorycznymi.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem administracji rządowej niezespólonej (kod działalności NACE/PKD 8411Z). Zgodnie z rozporządzeniem PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) zwanym dalej rozporządzeniem EMAS, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie kwalifikuje się do małych organizacji.

System zarządzania środowiskowego zgodny z wymogami EMAS jest istotnym elementem systemu zarządzania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie i integruje w sobie zarządzanie poprzez procesy, cele i kompetencje. Został on wkomponowany

w obowiązujące procedury kontroli zarządczej. Działania naszej organizacji są zgodne z wszystkimi wymaganiami prawnymi w obszarze środowiska, zarówno dotyczącymi naszej działalności, jaki i zaangażowania pracowników na każdym szczeblu.

Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje, umiejętności i uprawnienia niezbędne do realizacji ustawowych zadań. W ramach działania Urzędu zostały ustanowione zadania, a do nich przypisane odpowiedzialności. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie wdrożyła modele zarządzania poprzez procesy, cele i kompetencje widząc potrzebę ciągłej optymalizacji, podnoszenia kompetencji oraz jakości pracy. Wymagania te ujęte są w opisach stanowisk pracy oraz zakresach czynności, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów i potrzeb. Pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji m.in. Internetu, Systemu Informacji Prawnej LEX, poczty elektronicznej, szkoleń zgodnie z Indywidualnymi Programami Rozwoju Zawodowego oraz konsultacji z radcami prawnymi.

Dzięki identyfikacji i ocenie aspektów środowiskowych dla wszystkich obszarów funkcjonowania Urzędu wszyscy pracownicy aktywnie uczestniczą w działalności na rzecz ochrony środowiska poprzez realizację swoich zadań. Podczas wdrażania systemu ekozarządzania i audytu EMAS, wszystkim zatrudnionym osobom w Urzędzie zostały przekazane wszelkie niezbędne informacje na ten temat. Zostały one również poinformowane o możliwości współpracy już na etapie rozpoczęcia realizacji projektu „Procesy, cele, kompetencje...”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest odpowiedzialny za system zarządzania środowiskowego. Formułuje on wytyczne i cele dla dalszego rozwoju systemu EMAS zgodnego z wymaganiami rozporządzenia EMAS. Za koordynację systemu odpowiada Pełnomocnik Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie do spraw EMAS, wspierany przez trzech audytorów wewnętrznych oraz zespół ds. kontroli zarządczej. Pracownicy zostali powiadomieni o powołaniu Pełnomocnika drogą elektroniczną. Podczas prac nad rozwojem Systemu Zarządzania Środowiskowego (SZŚ) członkowie zespołu oraz część pracowników spoza Zespołu uczestniczyła w szkoleniach i warsztatach realizowanych przez konsultantów zewnętrznych w ramach poszczególnych modeli zarządzania przez procesy, cele i kompetencje.

Pełnomocnik ds. EMAS posiada odpowiednie kompetencje niezbędne do ustanowienia, wdrożenia i utrzymywania systemu zgodnie z wymaganiami systemu EMAS, jak również

przedstawiania najwyższemu kierownictwu w trakcie przeglądu zarządzania sprawozdań z wyników funkcjonowania SZŚ, łącznie z zaleceniami dotyczącymi doskonalenia.

Na elementy Systemu Zarządzania Środowiskowego składają się: Polityka Środowiskowa, aspekty środowiskowe, wymagania prawne i inne, cele, zadania i programy środowiskowe, zasoby, odpowiedzialność i uprawnienia. Istotnym elementem są również kompetencje i świadomość, komunikacja, nadzór nad dokumentami oraz sterowanie operacyjne, gotowość i reagowanie na awarie, monitorowanie i pomiary, ocena zgodności oraz działania korygujące i zapobiegawcze, nadzór nad zapisami, audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania.

Polityka Środowiskowa jako podstawowy warunek funkcjonowania systemu Zarządzania Środowiskowego, jest wyznacznikiem ogólnego kierunku i zamiarów naszej jednostki w odniesieniu do efektów działalności środowiskowej. Odpowiedzialność za jej sformułowania ciąży na najwyższym kierownictwie urzędu. Z jednej strony wyraża zgodność wszystkich działań i zamierzeń z wszystkimi mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska, z drugiej zobowiązaniem do ciągłej poprawy efektów działalności środowiskowej. Wyznacza ona ramy dla działań oraz wyznaczania celów i zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Bezpośrednie i pośrednie aspekty środowiskowe zidentyfikowane w oparciu o wstępny przegląd środowiskowy są minimum raz w roku aktualizowane i oceniane. Ocena aspektów środowiskowych została dokonana w oparciu o obiektywne kryteria. Zarówno kryteria oceny, jak również aspekty środowiskowe, w tym również aspekty znaczące, zostały zestawione w Rejestrze Aspektów Środowiskowych dostępnym w organizacji. W celu aktualizacji rejestru jest on okresowo przeglądany i weryfikowany przez Pełnomocnika ds. EMAS (minimum 1 raz na 12 miesięcy).

Identyfikacja wymagań prawnych w naszej jednostce odbywa się poprzez analizę wyników przeglądu środowiskowego, akty prawne, decyzje i umowy dotyczące funkcjonowania RDOŚ w Rzeszowie. Ciągłość zgodności podejmowanych działań z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi ochrony środowiska, zapewniona jest poprzez przeprowadzane audyty środowiskowe wewnętrzne będące jednocześnie audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska minimum 1 raz w roku. W ramach przeglądu zarządzania dokonywana jest całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ w Rzeszowie.

Rozwój systemu zarządzania zapewniony jest poprzez wyznaczanie celów środowiskowych w oparciu o priorytety określone w Polityce Środowiskowej. Przyjęte do realizacji cele i zadania w zakresie Systemu Zarządzania Środowiskowego zatwierdzane są przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Sposób ich realizacji określa Program Środowiskowy, na który składa się między innymi Plan działalności RDOŚ w Rzeszowie oraz Budżet Zadaniowy jednostki. Dokumenty te zawierają szczegółowe zadania realizujące dany cel, terminy realizacji zadań oraz przypisane zadania. Do celów i zadań przypisane są niezbędne środki do ich osiągnięcia. Dokumenty te podlegają nadzorowi zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kontroli zarządczej.

Najwyższe kierownictwo zapewnia dostępność zasobów osobowych, rzeczowych i finansowych niezbędnych do ustanowienia, wdrożenia i doskonalenia Systemu Zarządzania Środowiskowego.

Komunikacja wewnętrzna prowadzona jest zgodnie z przyjętymi w RDOŚ w Rzeszowie zasadami. Regularnie jeden raz w tygodniu odbywają się spotkania kierownictwa RDOŚ w Rzeszowie. Ich przedmiotem są nie tylko strategiczne działania Urzędu, sprawy bieżące, ale również rozpatrywane są pomysły oraz problemy zgłaszane przez pracowników jednostki za pośrednictwem Naczelników Wydziałów. Naczelnicy regularnie organizują spotkania ze swoimi pracownikami, komunikując im ustalenia i polecenia Dyrekcji. Co najmniej dwa razy w roku odbywają się spotkania najwyższego kierownictwa z wszystkimi pracownikami RDOŚ w Rzeszowie. Dyrekcja informuje o najważniejszych planach, ustaleniach, a pracownicy mają możliwość poruszania istotnych w ich ocenie spraw. Ponadto zainstalowana została skrzynka umożliwiająca pracownikom sygnalizowanie różnych spraw w sposób anonimowy. Jej zawartość jest sprawdzana raz w tygodniu, a treści tam umieszczane poddawane są analizie przez Dyrektora RDOŚ w Rzeszowie.

Komunikacja zarówno zewnętrzna, jak i wewnętrzna odbywa się zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Regulaminem Pracy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Wszystkie zarządzenia i polecenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie są przekazywane pracownikom pocztą elektroniczną wraz z ich aktualizacjami.

Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie są aktualizowane na bieżąco i przekazywane drogą elektroniczną. Tą też drogą, poza naradami

z Naczelnikami, pracownicy w miarę potrzeb są informowani o wszystkich istotnych sprawach Urzędu.

Nadzór nad dokumentacją RDOŚ w Rzeszowie wspierany jest poprzez Elektroniczny Obieg Dokumentów edok, zgodny z przyjętą przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Instrukcją Kancelaryjną.

Sterowanie operacyjne zapewnia nadzór nad znaczącymi aspektami środowiskowymi poprzez prowadzenie działań zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi i innymi, dzięki czemu minimalizowane jest oddziaływanie na środowisko.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest w trakcie aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego. Na bieżąco monitoruje się i prowadzi działania w celu zapobiegania sytuacjom awaryjnym.

Efekty działalności środowiskowej w zakresie aspektów środowiskowych są monitorowane poprzez okresową sprawozdawczość.

Minimum raz w roku odbywa się przegląd zarządzania, którego zadaniem jest potwierdzenie skuteczności działania systemu EMAS. Cyklicznie prowadzony jest monitoring i ocena skuteczności zarządzania ryzykiem w powiązaniu z narzędziami budżetu zadaniowego. Na ich podstawie podejmowane są działania zmierzające do poprawy wizerunku Urzędu i jakości pracy. W przypadku stwierdzenia niezgodności i/lub spostrzeżeń wprowadzane są działania korygujące i/lub zapobiegawcze.

3. Polityka Środowiskowa

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Rzeszów, 23-06-2017

Polityka Środowiskowa

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie realizując usługi z zakresu ochrony środowiska dąży do zapewnienia najwyższej jakości merytorycznej realizacji ustawowych zadań, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Naszym priorytetem jest racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych przy jednoczesnej trosce o jakość środowiska obecnie i dla przyszłych pokoleń.

Swoją działalność opieramy na zaufaniu społeczeństwa do władzy publicznej, zaangażowaniu pracowników oraz przestrzeganiu wymagań dotyczących naszej działalności związanej z ochroną środowiska naturalnego.

Będąc otwartą, przyjazną i profesjonalnie działającą instytucją swoje zadania deklarujemy wykonywać w sposób jasny, etyczny i skuteczny.

Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe należą:

- prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000,
- ustanawianie planów ochrony dla obszarów Natura 2000,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku,
- udostępnianie informacji o środowisku,
- prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody,
- prowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody.

Realizując powyższe zadania Regionalna Dyrekcja zobowiązuje się do:

- spełnienia wszystkich mających zastosowanie wymagań prawnych i innych,
- zapobiegania zagrożeniom w środowisku wynikającym z działalności podmiotów korzystających ze środowiska, usuwania skutków działalności tych podmiotów oraz ustalania warunków korzystania ze środowiska poprzez wydawanie decyzji i innych rozstrzygnięć,
- usprawniania systemu zarządzania informacją o środowisku poprzez standaryzację procesu jej udostępniania,
- zachowanie odpowiedniego stanu ochrony środowiska,
- przywrócenie albo utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków.

Wszyscy pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie są świadomi wynikającego z działalności urzędu wpływu na środowisko, zarówno bezpośredniego (zużycie materiałów, surowców, energii, produkcję odpadów), jak i pośredniego poprzez wydawane rozstrzygnięcia. Zarządzanie urzędem realizowane jest z wykorzystaniem narzędzi ciągłego doskonalenia. Wdrożony w naszym urzędzie system ek zarządzania i audytu EMAS integruje w sobie zarządzanie poprzez procesy, cele i kompetencje.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie

Wojciech Wdowik

4. Aspekty środowiskowe

Z działalnością Urzędu wiążą się zarówno aspekty środowiskowe bezpośrednie, jak i pośrednie. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), bezpośrednie aspekty środowiskowe są związane z działalnością, produktami i usługami organizacji. Natomiast pośrednie aspekty środowiskowe mogą wynikać z relacji organizacji ze stronami trzecimi, na które organizacja ubiegająca się o rejestrację w systemie EMAS może mieć pewien wpływ.

Identyfikacji i oceny ich wpływu na środowisko dokonał zespół powołany w ramach projektu „Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie”, natomiast oceny zaktualizowanego wykazu aspektów środowiskowych dokonał Zespół ds. kontroli zarządczej. Ocena ta opiera się o kryteria dostosowane do specyfiki naszej pracy.

Oparta ona została na czterech kryteriach:

- Kryterium 1 – wpływ na środowisko – waga następstwa,
- Kryterium 2 – częstotliwość wystąpienia,
- Kryterium 3 – formalno-prawne,
- Kryterium 4 – znaczenie dla zainteresowanych stron, pracowników, społeczeństwa, opinii publicznej.

W ocenie zastosowano metodę punktową, zastosowano wycenę liczby punktów 5, 10 lub 20.

Przyjęto przyznawać odpowiednio:

- 5 punktów dla oceny niskiej
- 10 punktów dla oceny umiarkowanej,
- 20 punktów dla oceny wysokiej.

Za aspekty znaczące uznano aspekty środowiskowe, które łącznie uzyskały minimum 60 punktów. Wszystkie aspekty środowiskowe znaczące są aspektami pośrednimi. W wyniku oceny zespołu, nie uznano aspektów środowiskowych bezpośrednich za znaczące.

Aspekty środowiskowe bezpośrednie związane są z korzystaniem z zasobów środowiska w zakresie wykonywania przez pracowników ich codziennej pracy oraz przebywania w Urzędzie. Wynikają z korzystania z materiałów i urządzeń stanowiących wyposażenie stanowisk pracy oraz samochodów terenowych, wody, energii elektrycznej, emisji substancji i energii do powietrza, wytwarzania odpadów.

Skala i zakres bezpośredniego wpływu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie są ograniczone i nieznaczące. Niemniej nasz Urząd dąży do ciągłego jego zmniejszania poprzez racjonalizację korzystania z zasobów środowiska oraz podejmuje działania zmierzające do jego optymalizacji.

Wydano polecenia odnośnie oszczędzania papieru. Jednym z zaleceń jest np. przygotowywanie projektów rozstrzygnięć w jednym egzemplarzu, dopiero po ostatecznym zatwierdzeniu rozstrzygnięcia przez przełożonego jest ono drukowane w wymaganej przepisami ilości egzemplarzy. RDOŚ w Rzeszowie stosuje elektroniczny obieg dokumentów, który również przyczynia się do zmniejszenia ilości zużywanego papieru.

Obecnie podjęto decyzje o stopniowym przejściu Urzędu z dokumentacji tradycyjnej (papierowej) na cyfrową. Pierwszy etap tego procesu ma polegać na wyeliminowaniu stosowania papieru w korespondencji wewnętrznej oraz z jednostkami administracji publicznej (planuje się zakończenie tego procesu do końca 2017 r.). Następnym etapem planowanym do wdrożenia w 2018 r. (w zależności od posiadanych środków) jest przygotowywanie dokumentacji i wpływających wniosków w wersji cyfrowej. Działania te przyczynią się do znacznej redukcji wykorzystania papieru, którego zapotrzebowanie w związku ze zwiększającą się liczbą spraw załatwianych przez Urząd, systematycznie wzrasta.

Ograniczenie emisji do powietrza odbywa się przede wszystkim poprzez racjonalne użytkowanie samochodów służbowych. Pracownicy świadomi negatywnego wpływu na środowisko wykorzystywanych środków lokomocji, kumulują w miarę możliwości sprawy wymagające wizji terenowej, starając się tym samym maksymalnie ograniczyć liczbę wyjazdów.

Organizacja gospodarki odpadami Miasta Rzeszów przewiduje selekcję odpadów na frakcję mokrą i suchą (w skład której wchodzi między innymi papier), oraz szkło opakowaniowe. Wyselekcjonowana z frakcji suchej makulatura została w roku 2015 - przekazana na rzecz parafii pw. Chrystusa Króla celem wsparcia działań związanych z budową studni wody w krajach trzeciego świata. Odpad w postaci szkła opakowaniowego nie jest wytwarzany w tut. Jednostce. Niemniej jednak na każdym piętrze jest wydzielony specjalny pojemnik i w sporadycznych przypadkach firma sprząająca deponuje ten rodzaj odpadu w przygotowanym na tę okoliczność kontenerze komunalnym.

Szczególnie liczną grupę w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie stanowią aspekty środowiskowe pośrednie, związane z oddziaływaniem działalności statutowej Urzędu na społeczeństwo oraz gospodarowaniem zasobami środowiska.

Będąc instytucją wydającą rozstrzygnięcia umożliwiające wnioskodawcom korzystanie z zasobów środowiska po spełnieniu szeregu uwarunkowań wynikających z przepisów prawa, pośrednio zmniejszamy negatywny wpływ na środowisko poprzez następujące pośrednie aspekty środowiskowe:

Źródło aspektu	Aspekt środowiskowy - pośrednie aspekty środowiskowe powiązane z procesami merytorycznymi	Wpływ na środowisko – pośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	Ocena ogólna
Oceny oddziaływania na środowisko	Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.)	60
Oceny oddziaływania	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń	art. 75 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu	80

na środowisko	decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.)	
Ochrona przyrody – Natura 2000	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.)	65
Ochrona przyrody – Natura 2000	Ustanawianie planów ochrony dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	art. 29 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.)	65
Ochrona przyrody	Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	Wpływ na zachowanie we właściwym stanie ekosystemów wodnych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym.	art. 118, 118a i 118b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.)	60
Ochrona przyrody	Przeprowadzenie postępowań dotyczących	Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków	art. 126 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.	65

	ogłędzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody	chronionych oraz ich roli w środowisku. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowieka z występowaniem gatunków objętych ochroną. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów.	U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.)	
Szkody w środowisku	Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 i art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1789 ze zm.)	70
Informacja o środowisku	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej	Kształtowanie postaw pro środowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska naturalnego. Stanowi element wsparcia systemu ochrony	Dział II ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r., poz. 353 ze	65

		przyrody oraz systemu ocen oddziaływania na środowisko	zm.); Rozdział 2 i 2a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r., poz.1764)	
--	--	--	---	--

Rola Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie w zakresie pośredniego wpływu na środowisko poprzez regulację korzystania podmiotów zewnętrznych z zasobów środowiska w tym przyrody jest bezprecedensowa. Żadne przedsięwzięcie mogące mieć potencjalny wpływ na środowisko lub mogące generować znaczące oddziaływanie na środowisko, nie może być zrealizowane bez udziału Regionalnej Dyrekcji, która dokonuje oceny w jaki sposób uwarunkować realizację i przyszłe funkcjonowanie przedsięwzięć w województwie podkarpackim lub, kiedy taka sytuacja wystąpi, wprowadzić działania naprawcze. Niekwestionowaną rolę nasza instytucja pełni również w zakresie nadzoru nad obszarami Natura 2000, kształtując sposób gospodarowania na ich terenie oraz ochronę przedmiotów ochrony – co dotyczy ponad 30% powierzchni województwa podkarpackiego.

Jesteśmy również źródłem wiedzy na temat środowiska i przyrody dla obywateli oraz instytucji i podmiotów zewnętrznych.

W wyniku przeglądu obowiązujących wymagań prawnych w ramach przeglądu aspektów środowiskowych dokonano identyfikacji następujących aspektów pośrednich:

- Prowadzenie postępowań w sprawie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi,
- Wydawanie deklaracji potwierdzających, że projekt dofinansowany ze środków unijnych w perspektywie 2014-2020 nie pogarsza stanu JCW ani nie uniemożliwi osiągnięcie dobrego stanu wód,
- Uzgodnienia projektów Planów Urządzenia Lasów uwzględniających zakres planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000,
- Uzgadnianie projektów uchwał Sejmiku Województwa w sprawie ustanowienia planu ochrony dla parku krajobrazowego,

- Uzgadnianie projektów uchwał Sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia na obszarze chronionego krajobrazu strefy ochrony krajobrazu oraz wykazu obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym,
- Przekazywanie Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska informacji na temat przypadkowo schwytych lub zabitych w roku poprzednim zwierząt gatunków objętych ochroną ścisłą oraz wydry, a także na temat wydanych w roku poprzednim zezwoleniach, zarządzeniach.

Aspekty te w wyniku ich oceny nie zostały uznane za znaczące.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie zobowiązuje się do dokonywania przeglądu aspektów środowiskowych w celu ich aktualizacji. Wszystkie aspekty środowiskowe, zarówno pośrednie jak i bezpośrednie aktualizuje w sposób zorganizowany. Nasza jednostka na bieżąco monitoruje poprawność aspektów znaczących, a raz w roku po przeglądzie zarządzania dokonywana jest identyfikacja wszystkich aspektów pośrednich i bezpośrednich oraz ich ocena, celem ustalenia Planu działalności na kolejny rok. Nadzór nad tą procedurą sprawuje Pełnomocnik ds. EMAS.

5. Cele i zadania

Cele powiązane z pośrednimi aspektami środowiskowymi zostały ustalone w ramach realizacji projektu „Wdrażanie i doskonalenie nowoczesnych metod zarządzania w urzędach administracji rządowej w województwie – Projekt „Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie” finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Są one w zależności od potrzeb organizacji aktualizowane w ramach funkcjonującej kontroli zarządczej.

Cele i zadania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie są spójne z Budżetem Zadaniowym, w którym określone są mierniki dla poszczególnych celów oraz kontroli zarządczej i ujęte w planie działalności jednostki.

Cele naszej jednostki związane są ponadto z świadomym budowaniem wizerunku Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie jako instytucji podnoszącej świadomość ekologiczną w społeczeństwie, sprawnie działającej i realizującej swoje zadania w myśl idei zrównoważonego rozwoju.

Celami tymi są:

- Zwiększenie poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń

Aspekt środowiskowy	Spodziewane efekty	Nazwa wskaźnika	Plan 2016	Wykonanie 2016	Plan 2017
Uzgodnienie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1. Inwestycje są realizowane z uwzględnieniem ochrony komponentów środowiska 2. Inwestycje są zgodne z lokalnymi uwarunkowaniami (geologicznymi, środowiskowymi) i chłonnością środowiska	Liczba zakończonych w danym roku spraw związanych z oddziaływaniem na środowisko w stosunku do wpływających	160/170	125/116	150/170
Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3. Umożliwienie uczestnictwa społeczeństwa w decydowaniu o możliwości realizacji inwestycji		50/55	69/70	180/250
Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	Liczba wniosków zrealizowanych w stosunku do wpływających (Wskaźnik procentowy załatwionych spraw związanych z usuwaniem szkód w środowisku do liczby wpływających wniosków)	49/70	43/57	25/40

- Tworzenie podstaw dla zrównoważonego rozwoju oraz udostępnianie informacji o środowisku

Aspekt środowiskowy	Spodziewane efekty	Nazwa miernika	Plan 2016	Wykonanie 2016	Plan 2017
Udostępnianie informacji o środowisku	1. Społeczeństwo ma dostęp do informacji o środowisku i jego ochronie; 2. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa; 3. Zapewnienie udziału społeczeństwa w korzystaniu ze środowiska. 4. Kształtowanie wizerunku RDOŚ; 5. Umożliwienie społeczeństwu uczestnictwa w postępowaniach, w których ustawowo przewidziany jest udział społeczeństwa.	Ilość udostępnionych w danym roku informacji w stosunku do wniosków o udostępnienie	300/300	341/342	285/300

- Utrzymanie, odtworzenie lub wzbogacenie różnorodności biologicznej

Aspekt środowiskowy	Spodziewane efekty	Nazwa wskaźnika	Plan 2016	Wykonanie 2016	Plan 2017
Ustanawianie planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	1. Ukierunkowanie możliwości gospodarowania na obszarach Natura 2000 2. Podniesienie poziomu wiedzy lokalnej społeczności na temat wartości przyrodniczych 3. ustanowione PO wskazuje zalecenia do zmiany istniejących i do przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego 4. zachowanie/przywrócenie	Liczba obszarów Natura 2000 posiadająca sporządzone plany zadań ochronnych lub plany ochrony do łącznej liczby obszarów Natura 2000 na Podkarpaciu	25/63 ¹	28/63	28/63

¹ w PLANIE Działalności RDOŚ w Rzeszowie dokonano zmiany planowanego miernika z 29/63 (wskazany w budżecie zadaniowym) na 25/63. Jest to związane z problemami finansowania projektów niezależnymi od działań RDOŚ w Rzeszowie

	właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000				
Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	1. Zachowanie we właściwym stanie ekosystemów wodnych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym. 2. Ograniczenie negatywnego wpływu różnych prac na cenne ekosystemy wodne 3. Zastosowanie technologii prac i rozwiązań technicznych zgodnych z uwarunkowaniami przyrodniczymi ekosystemów wodnych	Liczba zakończonych w danym roku spraw związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań do liczby wniosków wpływających do organu	200/200	223/226	250/250
Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody	1. Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków chronionych oraz ich roli w środowisku. 2. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowiekiem z występowaniem gatunków objętych ochroną. 3. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. 4. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów	Liczba podjętych zadań terenowych związanych z szacowaniem i wyceną szkód w danym roku do liczby zgłoszeń	610/615	569/573	610/615

W tabeli dotyczącej aspektu „Ustanawianie planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” wskazane wartości wykonania planu są wyższe niż założone. Wynika to z faktu, że udało się w pełni zrealizować założenia projektu 309/2017/Wn09/OP-XN-02/D „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim”. Dzięki zapewnieniu niezbędnej obsługi kadrowej projektu oraz możliwości wydłużenia czasu jego realizacji.

Odnosząc się do aspektu środowiskowego „Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”, wykonanie miernika jest wyższe w stosunku

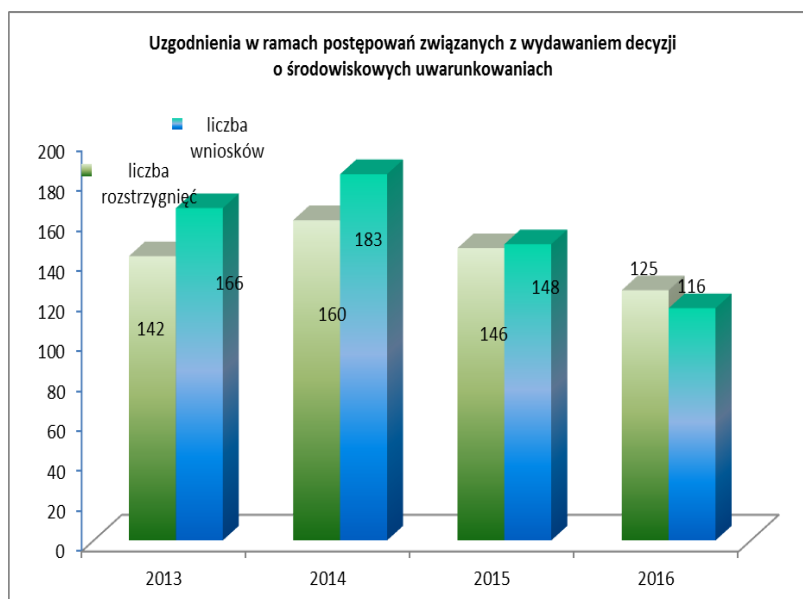
do planu, ze względu na zmianę przepisów, powodujących przejście niektórych kompetencji w tym zakresie od samorządów gminnych. Spodziewany jest też zasadniczy wzrost liczby wydawanych rozstrzygnięć w roku 2017.

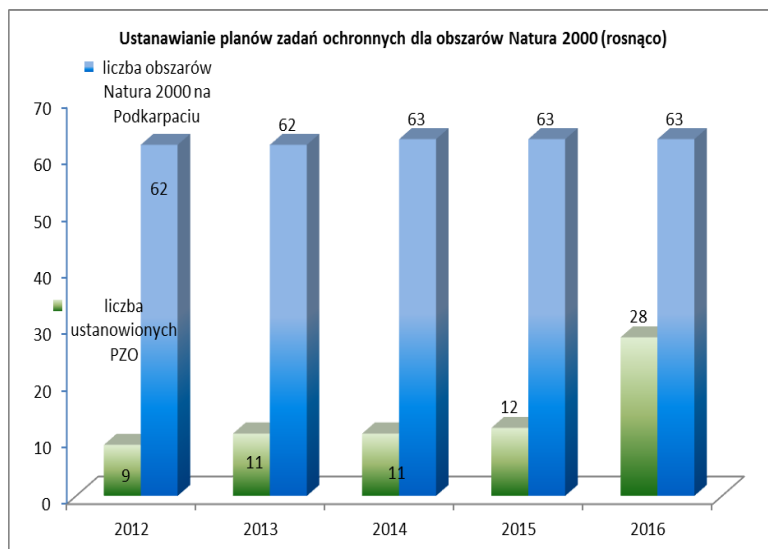
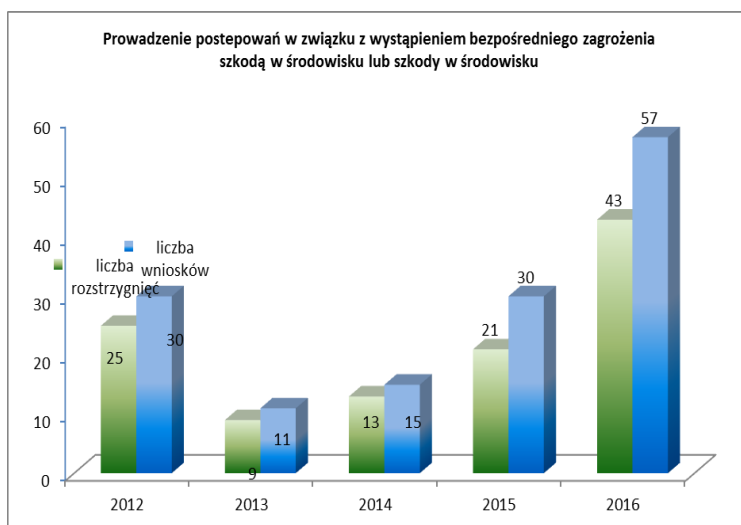
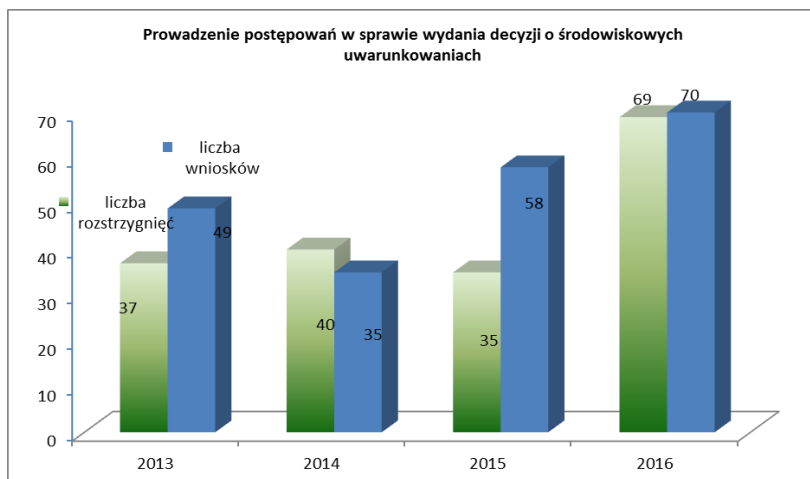
W pozostałych przypadkach, liczba prowadzonych spraw uzależniona jest od liczby wpływających wniosków oraz kompletności materiału dowodowego, na co jednostka nie ma wpływu. Niemniej jednak, przyjmując procentowo – liczbę wpływających wniosków w stosunku do spraw załatwionych – wykonanie w stosunku do planu odbywa się na podobnym poziomie.

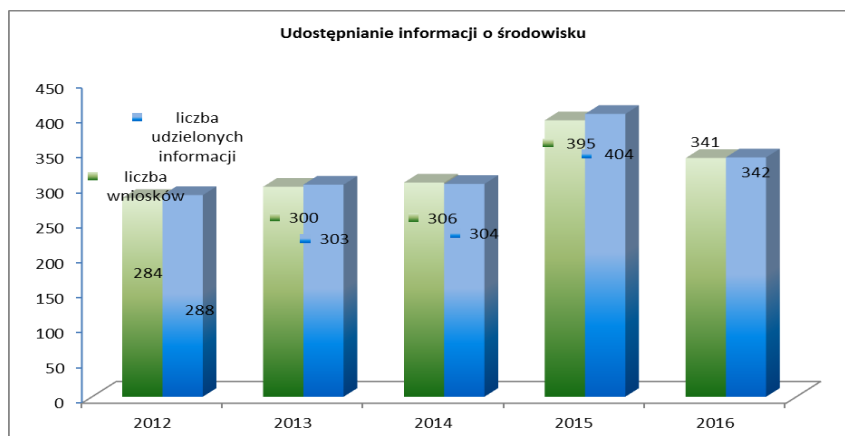
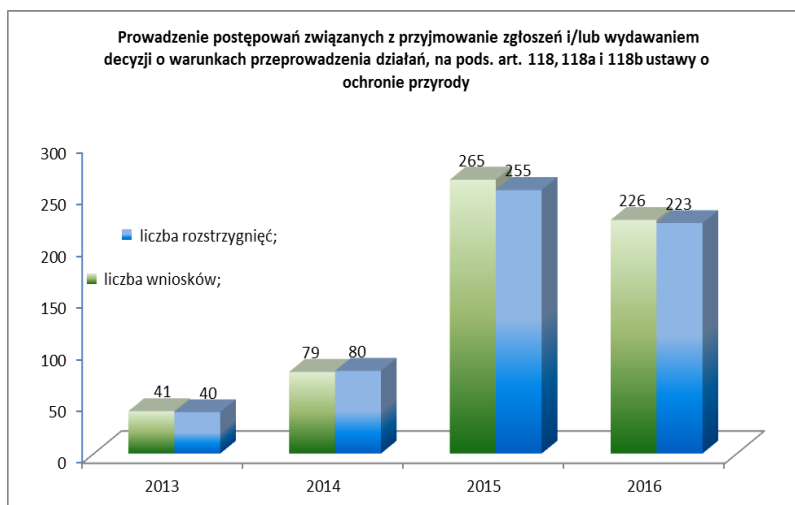
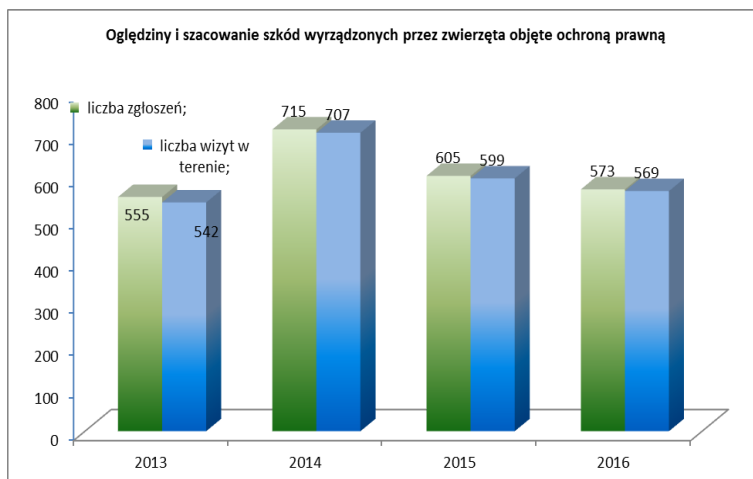
6. Efekty działalności środowiskowej

Efekty działalności środowiskowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie można rozpatrywać zarówno w kategorii aspektów środowiskowych pośrednich jak i bezpośrednich. Nasza jednostka stale monitoruje efekty swojej działalności w celu spełniania wymagań prawnych oraz minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby prowadzonych spraw w RDOŚ w Rzeszowie w zakresie znaczących aspektów środowiskowych. Przedstawiają one liczby wydanych rozstrzygnięć administracyjnych, postanowień i zarządzeń.

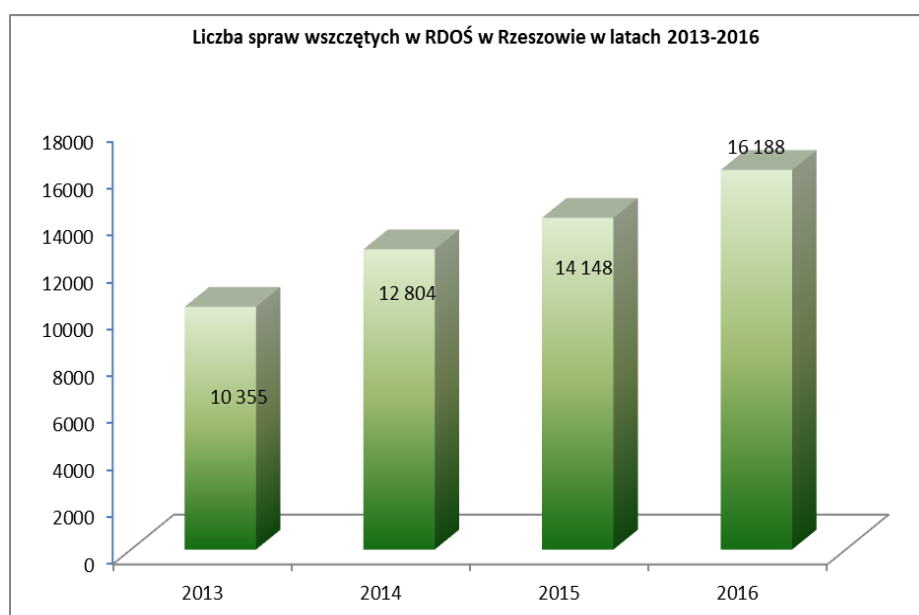

Diagramy te pokazują, że w poszczególnych latach wpływały różne liczby wniosków o wydanie stosownych rozstrzygnięć. Niemniej jednak utrzymywały się one na podobnym poziomie. Wyjątek stanowią postępowania w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, sprawy z zakresu szkód w środowisku oraz ustanawiania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, gdzie można zaobserwować tendencję wzrostową. Liczba wniosków wpływających do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest niezależna od Urzędu. Niemniej jednak w każdej sprawie, dbano o spełnienie najlepszych standardów prawnych i merytorycznych, których efektem jest wydawanie rozstrzygnięć co do planowanych zamierzeń w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

Podsumowując liczbę wszystkich spraw procedowanych rocznie w Urzędzie, odnotowano wzrost w stosunku do roku 2013 o blisko sześć tysięcy (wzrost średnio 2 tys. rocznie).

Główne wskaźniki działalności środowiskowej:

W wyniku analizy głównych wskaźników efektywności środowiskowej wynikających z Załącznika IV rozporządzenia EMAS, uznaliśmy, że żaden z nich nie ma istotnego znaczenia z punktu widzenia oceny naszych bezpośrednich aspektów środowiskowych. Aspekty te mają charakter administracyjno-biurowy i nie mają one znaczącego wpływu na środowisko. Niemniej jednak, chcąc optymalizować nasze działania w każdej dziedzinie, również one zostały przez nas przeanalizowane, co obrazuje poniższe zestawienie tabelaryczne:

Wskaźnik główny	jednostka	2013.r	2014 r.	2015 r.	2016 r.
średnie zatrudnienie (B)	osoby	58	58	60	58
1. Efektywność energetyczna					
1.1 Zużycie energii elektrycznej (A)	kWh	37130	39193	39 574	45 541
R=A/B	kWh/osobę	640	675	660	785
2. Efektywne wykorzystanie materiałów					
2.1 Zużycie Papieru (A)	ryza	350	495	590	630
R=A/B	ryza/osobę	6,03	8,53	9,83	10,86
2.2. Zużycie paliwa					
2.1.1. 95 (A)	litr	4387	3043	1 434	636
R=A/B	litr/osobę	75,64	52,41	23,90	10,96
2.1.2. ON (A)	litr	3939	5675	7 942	7 224
R=A/B	litr/osobę	67,91	97,74	132,37	124,55
2.1.3 gaz (A)	litr	850	864	22	0
R=A/B	litr/osobę	14,66	14,88	0,37	0,00
3. Woda (A)	m3	656	611	751	795
R=A/B	m3/osobę	11,31	10,52	12,52	13,71
4. Odpady					
4.1 Frakcja sucha (A)	m3	9,50	18,90	26,4	26
R=A/B	m3/osobę	0,16	0,33	0,44	0,46
4.2. Frakcja mokra (A)	m3	19,10	38,30	57,2	57
R=A/B	m3/osobę	0,33	0,66	0,95	0,99
4.3. Odpady zmieszane (A)	m3	31,60	0,00	0,00	0,00
R=A/B	m3/osobę	0,54	0,00	0,00	0,00
4.4. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (A)	kg	0,00	0,00	786	5
R=A/B	kg/osobę	0,00	0,00	13,10	0,09
5. Różnorodność biologiczna					
Liczba obszarów Natura 2000 z ustanowionymi planami zadań ochronnych (A)	szt.	11	11	12	28
Liczba obszarów Natura 2000 w województwie podkarpackim (B1)	szt.	62	63	63	63
R=A/B1	Odsetek obszarów z PZO	0,18	0,17	0,19	0,44
6. Emisje					
6.1 Emisja ze spalania paliwa gazowego					
6.1.1. CO2 (A)	kg	2030	1394	35,7	0
R=A/B	kg/osobę	35,00	24,01	0,60	0,00
6.2. Emisja ze spalania paliwa płynnego – benzyna					

6.2.1. Gazy cieplarniane					
6.2.1.1. CO ₂ (A)	kg	13402	9296	4 380	1 942
R=A/B	kg/osobę	231,07	160,11	73,00	33,48
6.2.1.2. CH ₄	kg	3,51	2,43	1,15	0,51
R=A/B	kg/osobę	0,06	0,04	0,02	0,01
6.2.1.3. NO ₂	kg	0,13	0,09	0,04	0,02
6.2.2. Substancje szkodliwe	kg/osobę	0,00	0,00	0,00	0,00
6.2.2.1. SO ₄ (A)	kg	7,02	4,87	2,29	1,02
R=A/B	kg/osobę	0,12	0,08	0,04	0,02
6.2.2.2. Nox (A)	kg	6,58	4,56	2,15	0,95
R=A/B	kg/osobę	0,11	0,08	0,04	0,02
6.2.2.3. PM(A)	kg	0,79	0,55	0,26	0,11
R=A/B	kg/osobę	0,01	0,01	0,00	0,00
6.3. Emisja ze spalania paliwa ON					
6.3.1. CO ₂ (A)	kg	8505	12274	18 384	15 385
R=A/B	kg/osobę	146,64	211,40	306,40	265,26

Zwiększone zużycie energii związane jest głównie z pracą klimatyzacji oraz urządzeń biurowych. Temperatury w pomieszczeniach biurowych w okresie letnim oscylujące w okolicach 30° C bardzo utrudniały lub wręcz uniemożliwiały efektywne wykonywanie obowiązków przez pracowników. Ponadto zwiększone zużycie energii związane jest z pracą zamontowanych w 2016 r. klimatyzatorów w Archiwum Zakładowym, Sekretariacie RDOŚ w Rzeszowie oraz sali konferencyjnej nr 34.

Zwiększenie zużycia papieru związane jest z pracą bieżącą oraz wzrostem liczby prowadzonych w RDOŚ w Rzeszowie spraw. Wzrost objętości odpadów zarówno frakcji mokrej, jak i suchej w roku 2015, nie wynika bezpośrednio z działalności jednostki. Jest on związany z wymianą kontenerów na większe (w oparciu o których pojemność wykonywane jest wyliczenie).

Zmniejszenie zużycia paliwa związane jest z wycofaniem z eksploatacji samochodu służbowego z napędem na gaz oraz na benzynę.

Zmniejszenie zużycia oleju napędowego wynika z racjonalizacji wykorzystania samochodów służbowych, łączenia wyjazdów oraz korzystania z transportu publicznego co skutkuje mniejszą liczbą wyjazdów służbowych.

Zużycie energii elektrycznej, wody oraz odpady rozliczane są wspólnie z użyczającym od RDOŚ w Rzeszowie pomieszczenia biurowe Urzędem Statystycznym. Stąd też wahania w obsadzie kadrowej Urzędu Statystycznego, mogą wpływać na zwiększenie wskaźników RDOŚ w Rzeszowie (np. prąd lub woda). Należy jednak podkreślić że żaden ze wskaźników, nie dotyczy aspektów znaczących.

Zużyty sprzęt komputerowy przekazywany jest do uprawnionej jednostki i jest ewidencjonowany na podstawie kart przekazania odpadów w sytuacji kiedy jest on generowany przez jednostkę.

Pracownicy są uświadamiani odnośnie potrzeby oszczędzania energii oraz zasobów Urzędu. Ponadto po zakończonej pracy odbywa się przegląd pomieszczeń przez Zarządcę budynku i ewentualne wyłączanie z zasilania urządzeń i zbędnego oświetlenia pozostawionych po zakończeniu pracy Urzędu, poza infrastrukturą wymagającą stałych dostaw prądu (np. serwerownia, instalacja p/poż., ochronna).

Podjęto decyzję odnośnie zmiany źródeł oświetlenia biur i pomieszczeń socjalno-administracyjno-gospodarczych z świetlówek fluorescencyjnych na LED. Docelowo pozwoli to na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 50% oraz zwiększenie żywotności oświetlenia do ok. 50000 godz. Zakładano wymianę ok. 20% świetlówek w skali roku (jest to liczba orientacyjna - wyeksploatowane świetłówki, po wyczerpaniu zapasów z lat wcześniejszych będą wymieniane na LED na bieżąco). W 2015 r. dokonano wymiany oświetlenia na klatce schodowej części wysokiej budynku oraz na holach części wysokiej i niskiej (25 lamp Led wyposażonych w czujniki ruchu). W roku 2016 nie dokonano takiej wymiany ze względu na brak środków finansowych.

Budynek wyposażony jest we własny węzeł cieplny do podgrzewania wody użytkowej oraz centralnego ogrzewania. Sterowanie odbywa się w sposób zautomatyzowany poprzez sterownik typu SWC-535E wyposażony w mikroprocesor, który reguluje temperaturę wewnątrz budynku na podstawie temperatury zewnętrznej. Dodatkowo administrator budynku ręcznie steruje ogrzewaniem w taki sposób, aby w dni wolne od pracy oraz okres kiedy pracownicy nie przebywają w budynku ograniczyć je do niezbędnego minimum.

Odnosząc się do różnorodności biologicznej i efektywności związanej z tym obszarem, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, uznała za bardziej miarodajne wskaźniki własne odnoszące się do takich elementów jak bioróżnorodność i jej zachowanie.

Poniższe tabele odnoszą się wprost do realizacji naszego celu strategicznego w zakresie aspektów znaczących pośrednich tj. „zachowanie bądź odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony”. Przyjęty miernik obrazuje opracowane i zatwierdzone Plany Zadań Ochronnych oraz będące w trakcie opracowywania Plany Ochrony dla obszarów Natura 2000. Ich opracowanie i ustanowienie pomimo szeregu trudności potwierdza naszą skuteczność działania na terenie województwa podkarpackiego.

Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000			
lp.	Nazwa obszaru	Kod obszaru	Miejsce publikacji zarządzenia ustanawiającego PZO w Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego
1.	Bednarka	PLH120033	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 2231
2.	Dabrowa koło Zaklikowa	PLH180019	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3370
3.	Fort Salis Soglio	PLH180008	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1008
4.	Horyniec	PLH180017	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1452
5.	Jaćmierz	PLH180032	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3448
6.	Jasiołka	PLH180011	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1922
7.	Józefów - Wola Dębowiecka	PLH180033	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3488
8.	Kołacznia	PLH180006	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 905
9.	Kościół w Dydni	PLH180034	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2003
10.	Kościół w Nowosielcach	PLH180035	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2004
11.	Kościół w Równem	PLH180036	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2005
12.	Kościół w Skalniku	PLH180037	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2006
13.	Ładzin	PLH180038	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2028
14.	Łąki nad Młynkówką	PLH180041	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3118
15.	Łąki nad Wojkówką	PLH180051	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3119
16.	Łąki w Komborni	PLH180042	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2029
17.	Łukawiec	PLH180024	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3371
18.	Łysa Góra	PLH180015	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1833
19.	Moczary	PLH180026	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3111
20.	Mrowle Łąki	PLH180043	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3489
21.	Ostoja Jaślicka	PLH180014	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015r. poz. 1332
22.	Osuwiska w Lipowicy	PLH180044	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2007
23.	Rymanów	PLH180016	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1655
24.	Rzeka San	PLH180007	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 2160
25.	Sanisko w Bykowcach	PLH180045	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3449
26.	Starodub w Pełkiniach	PLH180050	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 3224
27.	Trzciana	PLH180018	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1653
28.	Uroczyska Roztocza Wschodniego	PLH060093	Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 2818

W 2014 roku ustanowiono Plany Zadań ochronnych dla 11 obszarów Natura 2000 niemniej jednak wyrokiem sądu administracyjnego unieważniony został jeden z planów tj. Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005. W roku 2015 ustanowiono Plan Zadań ochronnych dla jednego obszaru Natura 2000, natomiast w 2016 r. dla 16 obszarów Natura 2000.

W ramach prac nad PZO współpracowaliśmy również z ościennym województwem lubelskim w zakresie ustanowienia Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Tanwi PLH060097.

Plany zadań ochronnych ustanowione przez inne RDOS, dla obszarów których część znajduje się na terenie woj. Podkarpackiego.			
Ip.	Nazwa obszaru	Kod obszaru	Miejsce publikacji zarządzenia ustanawiającego PZO w Dz. Urz. Woj. Podk.
1	Dolina Dolnej Tanwi PLH060097		Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015 r., poz. 179

Efektem tych działań jest stopniowe obejmowanie Planami Zadań Ochronnych coraz większej liczby obszarów Natura 2000, co potwierdzają mierniki oraz zaplanowane działania określone w Planie Działalności oraz Budżecie Zadaniowym.

Naszą dużą aktywność w tym zakresie potwierdzają wieloletnie plany przewidujące stopniowe ustanawianie Planów Zadań Ochronnych oraz przygotowywanie projektów Planów Ochrony dla pozostałych obszarów Natura 2000 (patrz – poniższe zestawienia tabelaryczne).

Planowane do ustanowienia plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000			
Ip.	Nazwa obszaru	Kod obszaru	Planowany rok opracowania *
1.	Ostoja Przemyska	PLH180012	*
2.	Pogórze Przemyskie	PLB180001	*
3.	Góry Słonne	PLB180003	*
4.	Ostoja Góry Słonne	PLH180013	*
5.	Beskid Niski	PLB180002	*
6.	Bory Bagienne nad Bukową	PLH180048	2021
7.	Dolina Dolnego Sanu	PLH180020	2022
8.	Dolna Wisłoka z Dopływami	PLH180053	2021
9.	Dorzeczka Górnego Sanu	PLH180021	2022
10.	Golesz	PLH180031	2019

11.	Las Hrabeński	PLH180039	2019
12.	Las nad Braciejową	PLH180023	2019
12.	Las Niegłowski	PLH180040	2019
13.	Lasy Leżajskie	PLH180047	2020
14.	Lasy Sieniawskie	PLH180054	2022
15.	Liwocz	PLH180046	2019
16.	Minokąt	PLH060089	2019
17.	Nad Husowem	PLH180025	2022
18.	Ostoja Czarnorzecka	PLH180027	2020
19.	Patria nad Odrzechową	PLH180024	2021
20.	Enklawy Puszczy Sandomierskiej	PLH180055	2022
21.	Wisłok Środkowy z Dopływami	PLH180030	2022
22.	Tarnobrzaska Dolina Wisły	PLH180049	2022
23.	Wisłoka z Dopływami	PLH180052	2022

* Termin ustanowienia PZO uzależniony od prac nad Planami Urządzenia Lasu dla poszczególnych nadleśnictw z tego względu może ulec zmianie.

Niedoprecyzowanie daty (roku) ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012, Pogórze Przemyskie PLB180001, Góry Słonne PLB180003, Ostoja Góry Słonne PLH180013 w powyższej tabeli wynika z braku możliwości kontynuowania prac nad planami zadań ochronnych w związku z ustaleniami między GDOŚ i PGL LP o opracowywaniu PZO dla fragmentu obszarów Natura 2000 znajdujących się na gruntach Skarbu Państwa pozostających w zarządzie PGL LP w ramach aneksów do obowiązujących Planów Urządzenia Lasu.

Natomiast kontynuowanie prac nad ustanowieniem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Niski będzie możliwe dopiero po ustanowieniu przez Ministra Środowiska Planu Ochrony dla Magurskiego Parku Narodowego. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dopiero po ustanowieniu aneksów do PUL (art. 28, ust. 11, pkt 3a) oraz Planu Ochrony Magurskiego Parku Narodowego (art. 28, ust. 11, pkt 2) możliwe będzie kontynuowanie prac nad PZO dla pozostałych obszarów Natura 2000.

Planowane do opracowania projekty planów ochrony dla obszarów Natura 2000			
lp.	Nazwa obszaru	Kod obszaru	Planowany rok sporządzenia projektu
1.	Bieszczady	PLC180001	2018
2.	Ostoja Magurska	PLH1 80001	bd

Zakończenie prac nad projektem planu ochrony dla Obszaru Natura 2000 Bieszczady planowane jest na 2018 rok. W tym przypadku właściwym organem do ustanowienia PO jest Minister Środowiska z tego względu RDOŚ w Rzeszowie nie będzie miał bezpośredniego wpływu na termin jego ustanowienia. Prace nad projektem Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Bieszczady planowano zakończyć w 2017 roku. Niestety ze względów niezależnych od RDOŚ w Rzeszowie konieczne było przesunięcie terminu zakończenia prac na 2018 r. Spowodowane było to przez niekorzystne warunki atmosferyczne panujące zimą 2015/2016. Ze względu na brak odpowiedniej pokrywy śnieżnej w okresie tropień ssaków prace inwentaryzacyjne musiały zostać przesunięte na zimę 2016/2017. Zmiana terminu wykonania tropień pociągnęła za sobą konieczność przesunięcia terminu zakończenia prac nad projektem.

Prace nad projektem Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Ostoja Magurska są prowadzone przez Dyrektora Magurskiego Parku Narodowego. Ustanowienie PO możliwe będzie po ustanowieniu przez Ministra Środowiska Planu Ochrony dla Magurskiego Parku Narodowego. Z tego względu trudno jest przewidzieć rok w którym zostaną zakończone prace nad tym projektem.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, spełniając wszystkie wymagania prawne i inne zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska składa rokrocznie do Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego informacje o zakresie korzystania ze środowiska. Ponadto na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, składany jest roczny raport dotyczący emisji do powietrza. Jest on kierowany do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE).

7. Edukacja i komunikacja ze społeczeństwem nt. ochrony środowiska

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie stosuje różne formy komunikacji ze społeczeństwem, mającym przede wszystkim wymiar edukacyjny. Są to spotkania ze społeczeństwem, ulotki, publikacje. Wśród kanałów komunikacji można wymienić również serwis internetowy Urzędu oraz Biuletyn Informacji Publicznej, które są na bieżąco

aktualizowane. W przypadku tematów trudnych, konfliktowych, wymagających wyjaśnienia, Urząd organizuje spotkania i konsultacje, rozprawy administracyjne, które są dobrą formą otwartej komunikacji.

Staramy się również zainteresować naszymi działaniami media publiczne w tym prasę regionalną, dzięki czemu już dzisiaj jesteśmy postrzegani jako autorytet zabierający głos w wielu sprawach dotyczących sfery ochrony środowiska, przyrody czy też planowanych inwestycji.

Formą kontaktów stosowaną przez nasz Urząd jest tzw. udział społeczeństwa w ramach postępowania administracyjnego zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ta forma pozwala wszystkim interesariuszom na złożenie uwag, wniosków czy też zapytań odnośnie ocenianego przedsięwzięcia.

Wszystkie zapytania, wnioski, interpelacje poselskie i uwagi kierowane do naszego Urzędu są analizowane przez właściwe w sprawie komórki organizacyjne celem udzielenia odpowiedzi.

Staramy się edukować mieszkańców regionu również podczas naszych wyjazdów w teren. Dzięki naszemu zaangażowaniu oraz współpracy z różnymi partnerami jak WWF Polska czy Instytut Ochrony Przyrody PAN, związanymi z ochroną dużych drapieżników tj. wilka, niedźwiedzia i rysia, uczestniczymy w realizacji projektu „Rozpoznanie czynników ekologicznych determinujących występowanie szkód powodowanych przez niedźwiedzie brunatne na poziomie biogeograficznym, populacyjnym i osobniczym: ekologia konfliktu w relacji człowiek - dzikie zwierzęta”.

Ponadto RDOŚ w Rzeszowie jest członkiem komitetu sterującego projektu „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej- korytarze migracyjne” współfinansowanego przez Szwajcarię, w ramach Szwajcarskiego Programu Współpracy z Nowymi Krajami Członkowskimi Unii Europejskiej. Celem projektu jest ochrona ostoi fauny puszczańskiej poprzez wskazanie istniejących i potencjalnych korytarzy ekologicznych gwarantujących zachowanie spójności środowiska dla populacji zwierząt. Zadanie to jest realizowane w oparciu o szeroko zakrojone badania nad przemieszczaniem się dużych drapieżników (wilk, niedźwiedź, ryś), ssaków roślinożernych (żubr, jeleń szlachetny, sarna) oraz wykorzystaniem przestrzeni przez orliki krzykliwe w południowej części województwa podkarpackiego. Projekt rozpoczął się w 2012 r. a jego zakończenie przewiduje się na rok 2017.

Pomagamy rolnikom, poprzez wyposażanie ich w urządzenia chroniące przed atakami drapieżników na zwierzęta gospodarskie, czy też pasieki pszczele. Rokrocznie kilkaset razy odwiedzamy gospodarstwa, gdzie zwierzęta prawnie chronione dokonały szkód (w roku 2016 blisko 600 wizyt w gospodarstwach). Szacując szkody staramy się przybliżyć rolnikom potrzebę koegzystencji z dziką przyrodą.

Pracownicy RDOS w Rzeszowie uczestniczą w lustracjach terenowych w ramach prowadzonych postępowań zarówno związanych z realizacją przedsięwzięć z tzw. I, II i III grupy, jak również dotyczących wyznaczania tzw. stref ochrony dla gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną, czy też mających na celu weryfikację stanu ochrony rezerwatów przyrody. W trakcie wyjazdów terenowych pracownicy wyjaśniają wątpliwości oraz wskazują możliwe rozwiązania pojawiających się problemów, jak również starają się przybliżyć problematykę ochrony przyrody zainteresowanym stronom.

Bezpośredni kontakt z mieszkańcami naszego regionu, możliwy był również podczas prac nad projektem *„Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim”* współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego PL02 „Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów” realizowanego w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014. W jego ramach odbyły się 52 spotkania konsultacyjne. Na zakończenie ww. projektu w dniu 25 listopada 2016 r. odbyła się konferencja podsumowująca wyniki prac nad ustanawianiem Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 w województwie podkarpackim. W konferencji uczestniczyło ponad 60 osób z wielu instytucji, m.in. Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego, Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Podkarpackiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, Izby Rolniczej, Zespołu Parków Krajobrazowych w Przemyśle, Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego, Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, starostw oraz urzędów gmin i sołectw, w obrębie których zlokalizowane są obszary Natura 2000 objęte projektem. Konferencja ta służyła nie tylko podsumowaniu prac nad PZO ale przede wszystkim miała wymiar edukacyjny, pozwoliła przybliżyć problematykę funkcjonowania obszarów Natura 2000 w woj. podkarpackim szerokiemu gronu interesariuszy oraz dawała pole do dyskusji nad wypracowanymi

rozwiązaniami i dobrymi praktykami, które można wykorzystać na potrzeby przyszłych Planów Zadań Ochronnych.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie realizując projekt „Opracowanie Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim” przygotowała również materiały informacyjno-edukacyjne. W ramach projektu wydrukowano po 500 sztuk ulotek dla każdego z obszarów Natura 2000 objętych projektem – łącznie 8500 sztuk ulotek informacyjnych, po 500 sztuk pendrivów, skoroszytów oraz długopisów. Materiały przekazywane były na konferencjach promujących projekt, spotkaniach Zespołów Lokalnej Współpracy oraz wydarzeniach w których brała udział Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W ramach kontynuowanego projektu „Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady” w 2016 r. odbyło się szereg spotkań z przedstawicielami lokalnych społeczności (mieszkańcami i samorządami gmin). W czerwcu 2016 r. w odpowiedzi na napływające do naszej Instytucji liczne uwagi mieszkańców, dotyczące wyników inwentaryzacji przyrodniczej, pracownicy RDOŚ w Rzeszowie wraz z przedstawicielami Wykonawcy projektu w terenie (głównie Gmina Solina oraz Cisna) weryfikowali podważane wyniki oraz wyjaśniali wątpliwości mieszkańców dotyczące projektu. Ponadto wskazywano mieszkańcom potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady. Podjęte działania wychodziły naprzeciw oczekiwaniom lokalnych społeczności, których przedstawiciele z powodu braku wiedzy na temat funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000 często są nastawieni negatywnie do tych form ochrony przyrody.

Mając na uwadze dalsze zaniepokojenie mieszkańców oraz władz samorządowych w związku z prowadzonymi pracami nad projektem Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Bieszczady, RDOŚ w Rzeszowie zorganizował spotkania z władzami gmin: Solina, Komańcza, Cisna, Lutowska i Czarna. Spotkania te odbyły się w poszczególnych gminach w sierpniu 2016. r. Na spotkaniach tych omówiono problematykę rozwoju zabudowy w obszarze Natura 2000. Miały one na celu wypracowanie rozwiązań, które będą zarówno służyły ochronie obszaru Natura 2000, jak również zapewnią długofalowy rozwój lokalnym społecznościom. Działania podjęte przez RDOŚ w Rzeszowie przynajmniej w części

rozwiały pojawiające się wątpliwości, czy też obawy oraz przyczyniły się do lepszego zrozumienia funkcjonowania obszarów Natura 2000.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie uczestniczy w wielu innych spotkaniach i konferencjach oraz obejmuje patronatem różne ważne działania i inicjatywy związane z szeroko pojętą ochroną środowiska i przyrody.

Oświadczenie weryfikatora

**OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W
SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH**

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane w odniesieniu do zakresu 84 (kod NACE) oświadcza, że przeprowadziło weryfikację czy cała organizacja, o której mowa w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej organizacji:

**Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów**

nr rejestracji EMAS: PL 2.18-003-61

Spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczamy, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej odnoszące się do działalności organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **10.09.2017**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**

Jacek Papiński
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.

8. Kontakt w zakresie EMAS

Magdalena Grabowska - Pełnomocnik ds. EMAS tel. 17 78-50-044